

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 5Csp/89/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8521201413
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Mišenková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2023:8521201413.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa, sudkyňou JUDr. Emíliou Mišenkovou, v sporovej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35831154, právne zastúpený: JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, XXX XX C., v konaní o zaplatenie 2.585,48 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanému **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Právny predchodca žalobcu sa žalobou podanou dňa 26.10.2021 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 2.585,48 eur s príslušenstvom z titulu porušenia zmluvných podmienok Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uzatvorenej medzi jeho právnym predchodcom – Consumer Finance Holding, a.s. a žalovaným dňa 11.8.2015. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca a žalovaný uzatvorili spolu dňa 11.8.2015 zmluvu o pôžičke, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému pôžičku vo výške 5.000,- eur. Žalovaný sa zaviazal splatiť pôžičku 60 mesačnými splátkami v sume 148,38,- eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 8.902,80 eur. Ku dňu podania žaloby žalovaný uhradil sumu 5.851,36 eur. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, žalobca ho listom zo dňa 26.1.2019, označeným ako Predžalobná upomienka, vyzval k úhrade dlžných splátok, s upozornením, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, žalobca bude oprávnený úver zosplatiť. Nakoľko k úhrade dlžných splátok nedošlo, žalobca dňa 19.3.2019 úver zosplatil, o čom žalovaný bol informovaný listom zo dňa 24.3.2019.

Súd zaslal žalobu a jej prílohy žalovanému spolu s výzvou, aby sa k žalobe a jej prílohám vyjadril v lehote 15 dní odo dňa doručenia tejto výzvy. Žalovanému bola súdna zásielka doručená dňa 26.11.2021, žalovaný na výzvu súdu nereagoval, k žalobe sa nevyjadril.

Dňa 5.5.2022 právny predchodca žalobcu doručil súdu podanie, ktorým oznámil postúpenie pohľadávky uplatnenej v tomto konaní spoločnosti Intrum Slovakia, s.r.o. a navrhol pripustiť zmenu na strane žalobcu, s čím postupník súhlasil. Súd uznesením č.k. 5Csp/89/2021-114 zo dňa 18.5.2022 pripustil zmenu na strane žalobcu v zmysle podaného návrhu.

Súd nariadil pojednávanie na deň 30.1.2023 o 9.00 hod. Na pojednávanie sa nedostavila žiadna zo sporových strán. Právny zástupca žalobcu ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní z dôvodu

pracovnej zaneprázdnenosti a nenavyšovania trov konania v súlade so zásadou hospodárnosti konania. Žalovanému bolo predvolanie na pojednávanie doručené dňa 12.12.2022, žalovaný sa na pojednávanie nedostavil, svoju neprítomnosť neospravedlnil.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením žaloby a príloh k nej pripojených, zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 11.8.2015, prehľadom splátok a úhrad, predžalobnou upomienkou zo dňa 26.1.2019s doručenkou, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 24.3.2019 a zistil tento skutkový stav:

Právny predchodca žalobcu Consumer Finance Holding, a.s. uzatvoril so žalovaným dňa 11.8.2015 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru vo výške 4.000,- eur, celkový počet splátok mal byť 60, výška splátky 144,20 eur, splátka s poistením: 148,38 eur, dátum prvej splátky 20.9.2015, ďalšie splatné vždy 20. dňa v mesiaci; termín konečnej splatnosti 08/2020. Odplata predstavovala 26,98 %, ročná percentuálna miera nákladov 26,98 %, celkové náklady spotrebiteľa predstavovali sumu 3.652,- eur a celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť sumu 8.652,- eur. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že žalovaný v čase uzatvorenia zmluvy deklaroval priemerný čistý mesačný príjem 215,- eur, mesačné finančné výdavky (splátky úverov, hypoték, lízingov) v sume 130,- eur, iné mesačné výdavky (SIPO, telefón, náklady na bývanie) predstavovali 260,- eur, bol ženatý, počet vyživovaných osôb: 1. Žalovaný neuhrádzal jednotlivé splátky riadne a v dohodnutých lehotách, preto právny predchodca žalobcu listom zo dňa 26.1.2019 označeným ako „Predžalobná upomienka“ oznámil žalovanému, že k uvedenému dňu eviduje na predmetnej zmluve nedoplatok na splátkach v celkovej výške 432,22 eur a zároveň upozornil žalovaného, že ak do 5.3.2019 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 11/2018, bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť. Listom zo dňa 24.3.2019 žalobca oznámil žalovanému, že vzhľadom na to, že neuhradil dlžné splátky v lehote stanovenej v Predžalobnej upomienke riadne a včas, jeho dlh z úverovej zmluvy č. 6213147 sa stal splatným v celom rozsahu naraz a vyzval žalovaného na jeho úhradu. Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 22.4.2022 žalobca oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky ku dňu 19.4.2022.

Zistený skutkový stav súd podriadil pod tieto zákonné ustanovenia:

Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka sa zmluvou o úvere zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 2 písm. a), b) a d) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase podpísania zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie

spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,

veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase podpísania zmluvy, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 7 ods. 15 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase podpísania zmluvy, veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

- a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a
- b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

Podľa § 7 ods. 16 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase podpísania zmluvy, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

- a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
- b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi.

Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Podľa § 21 ods. 1 a 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je povinný predkladať Ministerstvu financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) a Národnej banke Slovenska údaje o novoposkytnutých a poskytnutých spotrebiteľských úveroch. Ministerstvo alebo ním určená osoba zverejňuje na webovom sídle ministerstva informácie z údajov podľa odseku 1. Národná banka

Slovenska na svojom webovom sídle zabezpečí komunikačné prepojenie umožňujúce sprístupnenie informácií zverejnených podľa predchádzajúcej vety.

Podľa § 1 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „Nariadenie“),, odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

Podľa § 1 ods. 4 nariadenia, na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

Podľa § 1a ods. 1 Nariadenia, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. účinného od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Súd dospel k právnomu záveru:

V prejednávanej veci nie je pochýb, že vzťah založený na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 11.8.2015 medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským a teda, že uvedená zmluva spĺňa predpoklady pre jej zadefinovanie ako spotrebiteľskej zmluvy a to jednak v zmysle zákonných definícií jednak § 53 ods. 1 a násl. Občianskeho zákonníka a jednak aj v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, platného a účinného v čase dojednania predmetnej zmluvy (ďalej len ako „zák. č. 129/2010 Z.z.“).

Následne súd ex offo pristúpil k preskúmaniu predmetnej zmluvy. Pri tomto preskúmaní zistil, že zmluva obsahuje všetky povinné náležitosti, ktoré sú vymenované v § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. Náležitosti, ktorých hodnoty závisia od jednotlivých parametrov poskytovaného úveru ako sú celková čiastka, odplata poskytovaného úveru, najvyššia prípustná výška odplaty a RPMN poskytnutého úveru, sú v zmluve uvádzané v správnej výške. V predmetnej zmluve bola dohodnutá odplata vo výške 26,98 %, jej výška bola dohodnutá v súlade s ustanovením § 53 ods. 7 Občianskeho zákonníka.

Keďže ide o spotrebiteľský právny vzťah, pri ktorom má byť zabezpečená ochrana slabšej strany, t.j. spotrebiteľa v súdnom konaní súd sa zaoberal aj tým, či veriteľ postupoval s riadnou odbornou starostlivosťou pri poskytovaní tohto spotrebiteľského úveru žalovanému a teda či riadne zisťoval a preveroval jeho bonitu. Súd v zmysle záverov rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci Océano Grupo Editorial SA (spojené prípady C-240/98 až C-244/98) je povinný preskúmať ex officio opodstatnenosť uplatneného nároku aj z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa.

Súd poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C- 377/14, ktorý rozhodol, že v spotrebiteľských zmluvách sú súdy povinné ex offa skúmať existenciu neprijateľných zmluvných podmienok. Okrem uvedenej povinnosti je potrebné z judikatúry Súdneho dvora EÚ vyvodit' okrem iného aj povinnosť súdov skúmať pri spotrebiteľských zmluvách bonitu spotrebiteľa (C - 679/18) a v prípade zistených nedostatkov na tieto pri rozhodovaní prihliadať. Z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-679/18 vyplýva: „Články 8 a 23 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48 ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102 EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offa existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzatvorením zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa a vyvodit' dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú vykladať ďalej v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinností veriteľa posúdiť pred uzatvorením zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenjej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe.“

Cieľom § 7, ako aj § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky ako aj skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzatvorením zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napríklad predpokladaný príjem a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa pritom vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napríklad možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a podobne. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme najmä ním aj preukázaných, tak aj z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať.

Súd požiadal žalobcu, aby ozrejmil, akým spôsobom overoval bonitu žalovaného, pričom žalobca uviedol, že žalovanému bol poskytnutý účelový spotrebiteľský úver, ktorého účelom bolo refinancovanie staršieho úveru a poskytnutie navýšenia – hotovosti. Jedná sa o konsolidáciu staršieho žalovaným – klientom splácaného úveru s navýšením, kde pre posúdenie schopnosti splácať nebolo nutné nanovo príjmy a výdavky žalovaného – klienta hodnotiť. Klient konsolidovaný úver splácal korektno.

Súd nepovažuje takéto konanie právneho predchodcu, ktorý poskytol žalovanému úver vo výške 5.000,- bez overovania jeho bonity, len na základe skutočnosti, že žalovaný doposiaľ splácal jeho predchádzajúci úver, za konanie súladné s odbornou starostlivosťou veriteľa tak, ako to ukladá ustanovenie § 7 zák. č. 129/2010 Z.z. Pri posudzovaní bonity žiadateľa o úver je spotrebiteľ povinný

poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje, avšak táto povinnosť nezbujuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečiť ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov domáci rozpočet, a to tak stranu príjmov, ako aj stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver, preskúmať jeho konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, vyživovaciú podobnosť a podobne. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí č.k. 6Co/171/2016 k otázke skúmania bonity spotrebiteľa uviedol: „Podľa článku 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48 ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102 EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzatvorením zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné od spotrebiteľa, a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môže túto povinnosť zachovať.“

V prejednávanvej veci je súd toho názoru, že veriteľ nepostupoval v súlade s § 7 ods. 1, ods. 2 a § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy s odbornou starostlivosťou, keď nepreveril dôsledným spôsobom príjmy a výdavky žalovaného ako dlžníka z úverového vzťahu. Žalobca okrem údajov v zmluve o spotrebiteľskom úvere nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by svedčili o tom, že pred uzavretím zmluvy so žalovaným skúmal jeho bonitu s odbornou starostlivosťou. Súd vychádza z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 11.8.2015 a z listín k nej pripojených, z ktorých vyplýva, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedený priemerný čistý mesačný príjem žalovaného vo výške 215,- eur. V zmluve je ďalej uvedené, že žalovaný má mesačné finančné výdavky – splátky úverov, hypoték, lízingov v sume 130,- eur a iné výdavky vo výške 260,- eur, čo činí 390,- eur. Za danej finančnej situácie žalobca poskytol úver žalovanému vo výške 5.000,- eur, pričom mesačné splátky boli stanovené v sume 148,38 eur. Ak súd zohľadní to, že spolu s novým úverom by mal žalovaný splácať na úvery splátky spolu vo výške 538,38 eur (130,- eur + 260,- eur + 148,38 eur), tak na zabezpečenie základných životných potrieb žalovanému nielenže by neostala žiadna suma, ale celý čistý mesačný príjem žalovaného by nepostačoval ani na polovicu splátok, ktoré by bol povinný uhrádzať.

Zákon o spotrebiteľských úveroch jasne a zreteľne stanovuje veriteľovi povinnosť preveriť údaje nielen o príjme, ale aj o výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa. Podľa názoru súdu nemožno za konanie s odbornou starostlivosťou považovať prípad, ak si žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 5.000,- eur so stanovením splátky vo výške 148,38 eur mesačne, ak z údajov o spotrebiteľovi a jeho finančnej situácii vyplýva, že jeho čistý mesačný príjem predstavuje sumu 215,- eur a mesačné výdavky celkom 390,- eur (130,- + 260,- eur). Povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť splácať spotrebiteľský úver zaťažuje veriteľa, nie spotrebiteľa.

Vychádzajúc z ustanovenia § 7 ods. 1, 2, 15 a 16 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy a s prihliadnutím na žalobcove vyjadrenia a predložené dôkazy súd nemal inú možnosť ako konštatovať nielen porušenie povinnosti právneho predchodcu žalobcu konať s odbornou starostlivosťou, ale aj hrubé porušenie povinnosti právneho predchodcu žalobcu posúdiť schopnosť žalovaného splácať úver bez zohľadnenia zistených a preukázaných informácií o príjmoch, výdavkoch, rodinnom stave žalovaného (bližšie pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.03.2020 sp. zn. 3Co/153/2019).

Hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch má v zmysle § 11 ods. 2 tohto zákona za následok to, že predmetný úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, teda žalobca má nárok na vrátenie iba nesplatenej istiny.

Zo žaloby a z listín predložených žalobcom je zrejmé, že žalovaný čerpal úver vo výške 5.000,- eur a žalobcovi poukázal úhrady celkovo vo výške 5.851,36 eur, zaplatil teda viac ako mu žalobca poskytol.

Preto súd s poukazom na vyššie uvedené dôvody žalobu zamietol.

Trovy konania

Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v súlade s § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

V prejednávanej veci bola žaloba zamietnutá, teda žalovaný mal v konaní plný úspech a preto by mu patril nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Z obsahu spisu je však zrejmé, že žalovanému žiadne trovy v konaní nevznikli. V obdobnej situácii Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 7Cdo/14/2018 zo dňa 28.2.2018 (ktoré bolo zverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod R 72/2018) vyslovil, že: „Avšak podľa obsahu spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva.“ Riadiac sa vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami a citovaným právnym názorom Najvyššieho súdu SR, súd žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v dvoch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech rozhodnutie bolo vydané.

Podľa § 363 CSP sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.